

OVERSPOELD DOOR DE MEDIA

Raoul Heertje heeft sinds een aantal weken een nieuw televisieprogramma genaamd 'Heerlijk Eerlijk Heertje'. Hij interviewt telkens twee of drie gasten, maar laat het niet bij het opnemen ('in front of a live audience') en uitzenden van die gesprekken. Hij probeert ons een compleet beeld te bieden van de redactionele voorbereiding, aangevuld met zijn eigen ervaringen tijdens, plus zijn gevoelens na afloop van het programma.

Die aanpak levert zeer bijzondere en soms ook verwarrende televisie op. Met de gekozen methode probeert Heertje zo eerlijk mogelijk te laten zien hoe alles gaat. Hij denkt hiermee meer 'waarheid' of 'realiteit' boven tafel te krijgen. Vooral en juist ten opzichte van de gangbare televisieprogramma's, waarin alles is voorgeproduceerd, waarin de vragen meestal vaststaan en waarbij vaak ook de antwoorden van de gasten moeten passen in het bedachte format.

In de tweede aflevering had Raoul een bijzondere gast uit de Verenigde Staten aan tafel. Professor Thomas de Zengotita was overgevlogen om iets te vertellen over zijn boek 'Mediated', waarin hij op heldere wijze de alles verzwellende invloed van de media beschrijft. Hij introduceerde in dat kader de 'blob', hier niet bedoeld als de ons bekende architectonische vorm, maar nu – verwijzend naar een sciencefictionfilm uit de jaren vijftig – als metafoor voor de onontkoombaarheid van de mediarepresentatie in onze tijd. "Hoe kun je nog iets écht doen of beleven als alles direct wordt opgenomen en in 'realtime' wereldwijd wordt uitgezonden?" Zoals bijvoorbeeld op 11 september 2001 in New York. Niet alleen hij – die er echt bij stond – maar ook iedereen die er niet fysiek bij was, heeft inmiddels zijn of haar eigen persoonlijke verhaal bij die gebeurtenis ontwikkeld. Hoezeer de media ons in bezit hebben genomen, werd op schokkende wijze aangetoond via een klein experiment. De redactie was op pad gegaan om 'de man in de straat' een paar vragen te stellen. 'Of er nog een Elfstedentocht zou komen?' was de eerste vraag en 'omdat we er nu toch zijn' vroegen ze of de geïnterviewden misschien met-

een wilden reageren op de inauguratie van Barack Obama, een gebeurtenis die pas twee dagen later zou plaatsvinden. Twee van de vijf reageerden door binnen 30 seconden een kort ooggetuigenverslag te geven, zelfs gelardeerd met details over de aanwezigheid van Obamas oma...

De Zengotita concludeert dat we op zoek moeten gaan naar nieuwe vormen van authenticiteit, dat we moeten leren zo om te gaan met het mediabombardement, dat we geen genoeg meer nemen met een enkele keuze uit dat oneindige aanbod.

Zijn theorie is goed toepasbaar op de architectuur. Want hoe kan ik zelf nog een authentiek ontwerp maken na het indrinken van de niet te stoppen serie nieuwe beelden die vanuit de vakbladen rechtstreeks mijn hoofd en hart worden ingepompt? En hoe kan die toparchitect nog waarmaken wat hij me laatst zei: "Kees,

ik stuur binnen mijn bureau de ontwerpprocessen op originaliteit"?

Gelukkig zijn de betere gebouwen niet echt goed te fotograferen en kan de fysieke ervaring van een gebouwbezoek niet compleet worden gerepresenteerd.

Ten slotte vroeg Heertje aan De Zengotita of hij zelf al een remedie had gevonden tegen zijn onontkoombare constatering. Hij antwoordde: "I live a relatively solitary life, I work hard, I have a few friends, I see my children and that's about it." Als vanzelf werd ik weer rustig, want zo leef ik ook. Enigszins teruggetrokken, maar natuurlijk wel fulltime online...

Met dank aan de trouwe lezers van mijn 25 columns, waarvan deze vooralsnog de laatste is.

Leestip:

*Thomas de Zengotita (2005), Mediated, Bloomsbury Publishing Plc, Londen.
ISBN 978-0-7475-7086-8*